

Bilag 2

Høringssvarsnotat vedrørende Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel, og adoption.

Forslaget har været i høring i perioden 1. november 2019 - 29. november 2019. Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Indledning:

Høringssvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger rettet i forslaget. Indkomne høringssvar med bemærkninger vedrørende forslagets materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv.

Om forslaget:

Forslaget blev oprindeligt sendt i offentlig høring i en periode på 5 uger fra den 10. april 2019 til den 15. maj 2019.

Indarbejdelsen af høringssvarene har medført en række ændringer i forslaget, så forslaget nu fremstår i en højere kvalitet. Derfor sendes forslaget nu i supplerende høring for at give høringssparter mulighed for at forholde sig til de ændringer i forslaget, som er foretaget efter indarbejdelse af høringssvarene til den 1. høring.

Det fulde høringssvarsnotat til den 1. høring er vedlagt. I dette er høringssvarene gengivet i deres helhed, og det fremgår, hvordan høringssparternes bemærkninger er indarbejdet i forslaget.

Forslaget forventes fremsat på forårssamlingen 2020.

Væsentlige ændringer i forhold til 1. høring:

- Orloven før fødsel udvides fra 2 til 4 uger
- Bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen kan tillade moderens kvindelige ægtefælle eller registrerede partner at indtræde i farens ret til orlov udgår. I stedet er ”medmor” skrevet ind, således at en kvinde, der er registreret som barnets medmoder, kan få ret til orlov og fravær på lige fod med barnets far.
- Reglerne om privatansattes ret til løn under orlov samt arbejdsgiveres ret til refusion er formuleret tydeligere.
- Udtrykket ”kroneloft” er erstattet af ”maksimumssats”.
- Den tidligere bestemmelse om en offentlig udligningsordning er udtaget af forslaget.
- Reglerne om barselsdagpenge er formuleret tydeligere. Forholdet til andre sociale ydelser udgår af loven og vil i stedet blive beskrevet i en vejledning.

- Bestemmelserne om opkrævning af private arbejdsgivers bidrag til barselsfonden udgår, da det reguleres i Landstingslov om Arbejdsmarkedsafgift.
- De almindelige bemærkninger er formuleret tydeligere, og de økonomiske bemærkninger er uddybet.
- Ikrafttrædelsesdatoen er fremrykket til den 1. januar 2021

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Formandens Departement, Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Finanser, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Udenrigsanliggender, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Sundhed, Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet, Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked, Departementet for Råstoffer, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Bygdernes Landsforening - Kanunupe, Det Sociale Ankenævn, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Ligestillingsrådet i Grønland, Institut for Menneskerettigheder, Børnetalsmanden MIO, Foreningen Grønlandske Børn, MIBB (Bedre Børneliv), Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), Unicef Grønland, Handicaptalsmanden Tilioq, INOOQAT (Forældreforening for udviklingshæmmede i Grønland), Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat (Grønlandske Handicaporganisationer), ISI (Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland), KTK (Døveforeningen i Grønland), Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Ældreforeningen, Angajoqqaatigiit (Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme), Kræftens Bekæmpelse i Grønland, KNIPK (Handicapforeningen i Grønland), Sugisaq (Foreningen for sindslidende og deres pårørende), Pissassarfik - Det landsdækkende handicapcenter, Røde Kors i Grønland, Transparency Greenland, Grønlands Erhverv, SIK, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), NIISIP (faglærte socialrådgiveres forening i Grønland), AK (Fagforening), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (Fagforening), ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands sygeplejerskeorganisation, KNAPK, De Samvirkende Fåreholderforeninger, Grønlands Politi, Kriminalforsorgen, Retten i Grønland, Grønlandske Advokater, Landsforsvareren i Grønland, Rigsombudsmanden i Grønland, Moderniseringsstyrelsen.

Følgende har indsendt høringssvar:

Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Sundhed, Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Det Sociale Ankenævn, Børnetalsmanden MIO, Grønlands Erhverv, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands sygeplejerskeorganisation/ Den Grønlandske Jordemoderforening, Grønlands Politi, Retten i Grønland, Grønlandske Advokater, Moderniseringsstyrelsen, Institut for menneskerettigheder, KNIPK (Handicapforeningen i Grønland).

Følgende har ingen bemærkninger:

Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Sundhed, Departementet for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, IMAK, ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands Politi, Retten i Grønland, Moderniseringsstyrelsen, KNIPK (Handicapforeningen i Grønland).

Det skal bemærkes, at Børnetalsmanden MIO har indsendt høringssvar uden bemærkninger til 1. høring og denne supplerende høring. Ved en beklagelig fejl fremgår Børnetalsmandens høringssvar ikke af høringmaterialet til den 1. høring.

Høringssvar:

1. Det Sociale Ankenævn

”Høringssvar - Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2019 om orlov i forbindelse med gravitet, fødsel, og adoption.

Det Sociale Ankenævns sekretariat takker for muligheden for at fremkomme med kommentarer til Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2019 om orlov i forbindelse med gravitet, fødsel, og adoption og skal herved fremkomme med høringssvar herom.

Ad § 55

Det fremgår af bestemmelsen, at afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen i henhold til denne Inatsisartutlov eller forskrifter udstedt i medfør af denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende lovgivning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Det Sociale Ankenævns sekretariat skal gøre opmærksom på, at det fremgår af lovforslagets § 43, at har ansøgeren fast bopæl i et område uden for kommunal inddeling, indgives ansøgning til Naalakkersuisut, som varetager sagsbehandlingen. En afgørelse over for en ansøger med fast bopæl i et område uden for kommunal inddeling vil derfor ikke kunne indgives til Det Sociale Ankenævn efter lovforslagets § 55 ordlyd, da her kun er nævnt, at kommunalbestyrelsens afgørelser kan indbringes.

Hvis det er lovforslagets hensigt, at Det Sociale Ankenævn skal kunne behandle afgørelser truffet af Naalakkersuisut over for en ansøger med fast bopæl i et område uden for kommunal inddeling foreslås det, at § 55 ændres til:

§ 55. Afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller Naalakkersuisut i henhold til denne Inatsisartutlov eller forskrifter udstedt i medfør af denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende lovgivning om socialvæsenets styrelse og organisation.”

Svar: Delvist indarbejdet. Der er tilføjet et stk. 2., som lyder som følger:

” Stk. 2. Afgørelser truffet af Naalakkersuisut, jf. § 43, stk. 2, kan påklages til Det Sociale Ankenævn i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende lovgivning om socialvæsenets styrelse og organisation.”

Baggrunden for denne formulering er, at Naalakkersuisut kan træffe andre afgørelser efter dette forslag, som ikke skal kunne påklages til Det Sociale Ankenævn.

2. Qeqqata Kommunia

”Supplerende høring vedrørende: "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel, og adoption"

Qeqqata Kommunia (herfra: QK) har følgende bemærkninger til ændringer i lovforslaget:

Orloven før fødsel udvides fra 2 til 4 uger

QK bakker op om denne ændring.”

Svar: Ingen bemærkninger, idet høringsparten støtter forslaget.

”Bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen kan tillade moderens kvindelige ægtefælle eller registrerede partner at indtræde i farens ret til orlov udgår. I stedet er "medmor" skrevet ind, således at en kvinde, der er registreret som barnets medmoder, kan få ret til orlov og fravær på lige fod med barnets far.

QK ønsker at tilføje "medfar" eller ændre til "medforælder".”

Svar: Ikke indarbejdet

Som beskrevet i punkt 2.6 i de almindelige bemærkninger har det kun været muligt inden for de lovgivningsmæssige rammer at give en ret til orlov og fravær til forældrepar af hvert sit køn eller forældrepar, hvor begge er kvinder.

Dette skyldes, at der altid vil være kvinde, der føder barnet, og i den forbindelse bliver registreret som den ene af barnets juridiske forælder. De nuværende adoptionsregler betyder at barnets forældre ikke kan give samtykke til adoption før barnet er 3 måneder. Farens mandlige partner har derfor ikke mulighed for at indtræde i moderens rettigheder fra fødslen. Det er ikke hensigten, at forslaget skal give 3 forældre ret til barselsorlov.

”Reglerne om privatansattes ret til løn under orlov samt arbejdsgiveres ret til refusion er formuleret tydeligere.

QK har ingen kommentarer.

Udtrykket "kroneloft" er erstattet af " maksimumssats"
QK bakker op om denne ændring.

Den tidligere bestemmelse om en offentlig udligningsordning er udtaget af forslaget.
QK har ingen kommentarer.

Reglerne om barselsdagpenge er formuleret tydeligere. Forholdet til andre sociale ydelser udgår af loven og vil i stedet blive beskrevet i en vejledning.
QK bakker op om denne ændring

Bestemmelserne om opkrævning af private arbejdsgiveres bidrag til barselsfonden udgår, da det reguleres i Landstingslov om Arbejdsmarkedsafgift.
QK har ingen kommentarer.

De almindelige bemærkninger er formuleret tydeligere, og de økonomiske bemærkninger er uddybet.
QK bakker op om denne ændring

Ikrafttrædelsesdatoen er fremrykket til den 1. januar 2021
QK bakker op om denne ændring.”

Svar: Ingen bemærkninger, idet høringsparten støtter forslaget.

3. Kommune Qeqertalik

”Høringssvar vedr.: Orlov i forbindelse med graviditet, fødsel, og adoption” til officiel supplerende høring.

Kommune Qeqertalik er enig i indholdet i det fremsendte forslag, med yderligere følgende bemærkning.:

På baggrund af Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdets anbefalinger mangler Kommune Qeqertalik generelle beskrivelser af biologiske forældres ret til barsel i forbindelse med anbringelse og/ eller dødsfald af deres barn umiddelbart efter fødsel.”

Svar: Forslaget kommer ikke til at medføre ændringer for forældre til børn, der anbringes eller dør umiddelbart efter fødslen.

Det fremgår af § 16, at retten til orlov efter §§ 3, 7 og 9 ikke bortfalder, hvis barnet er dødfødt, bortadopteres, anbringes uden for hjemmet i henhold til Inatsisartutlov om støtte til børn, eller hvis barnet dør inden for de første 15 uger, henholdsvis 19 uger, efter fødslen.

En nærmere beskrivelse vil indgå i arbejdet med udarbejdelse af vejledning.

4. MIO

”MIO's høringssvar til supplerende høring vedr. Inatsisartutlov nr. XX af XX 2019 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption

Børnetalsmanden har den 1. november 2019 modtaget supplerende høring Inatsisartutlov nr. XX af XX 2019 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

Børnetalsmanden takker for denne mulighed for at kommentere på høringen.

Børnetalsmanden kan se i nuværende høringsmateriale, at MIO ikke fremgår over listen for tidligere høringssvar, som har indsendt høringssvar. Børnetalsmanden henviser til Børnetalsmandens høringssvar til ”Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2019 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption” af 15. maj (vedhæftet som bilag).

Bemærkninger

Børnetalsmanden er glad for at se lovforslaget i en tilrettet version med indarbejdelse af høringssvarernes bemærkninger.

Børnetalsmanden har ingen yderligere bemærkninger til høringsmaterialet.

Svar: Departementet beklager, at Børnetalsmandens høringssvar til den 1. høring ikke er indarbejdet. Børnetalsmandens høringssvar giver ikke anledning til yderligere bemærkninger.

5. Institut for menneskerettigheder:

”HØRINGSSVAR TIL SUPPLERENDE HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL INATSISARTUTLOV NR. XX AF XX. XXX 2019 OM ORLOV I FORBINDELSE MED GRAVIDITET, FØDSEL OG ADOPTION

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet har ved e-mail af 1. november 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

Forslaget har tidligere været i høring i perioden 10. april – 15. maj 2019, hvor Institutten den 15. maj 2019 sendte sit høringssvar. Et nyt udkast er nu blevet sendt i høring, da departementet har foretaget ændringer i forslaget på baggrund af høringssvarene til det første udkast.

Institutten finder det fortsat positivt, at der er taget initiativ til at udarbejde en lov, der giver forbedrede muligheder i forbindelse barselsmuligheder. Institutten finder det endvidere positivt, at bestemmelserne om fravær i forbindelse med graviditet er blevet præciseret siden sidste udkast, så der ses bort fra graviditetsbetinget fravær i opgørelsen af beskæftigelse efter udkastets § 24, stk. 3, jf. § 3.

Instituttet har følgende bemærkninger:

OPTJENING AF FERIEDAGPENGE

Det fremgår af udkastets § 42, stk. 3, at der ikke optjenes ret til feriepenge af barselsdagpenge. I det medsendte høringssvarsnotat af 1. november 2019, side 16, påpeger Ligestillingsrådet, at dette vil medføre, at kvinder vil blive stillet ringere ved afholdelse af ferie året efter, ligesom det kan have betydning for forældrenes overvejelse om fordeling af orlov. Instituttet bemærkede ligeledes i sit høringssvar af 15. maj 2019, at bestemmelsen ud fra et ligestillingsmæssigt synspunkt er uhensigtsmæssig, da der er flere kvinder end mænd, som er på barselsdagpenge.

Instituttet understreger hermed igen vigtigheden af, at der kan optjenes ret til feriepenge af barselsdagpenge.

Instituttet anbefaler, at:

- Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet ændrer udkastets § 42, stk. 3, så der optjenes ret til feriepenge af barselsdagpenge.”

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogen ændringer i forslaget. Barselsdagpenge er en offentlig ydelse, som ikke berettiger til feriepenge.

””FRAVÆR” EFTER INATSISARTUTLOV

Det fremgår af udkastets § 24, stk. 3, nr. 2, og § 41, stk. 2, nr. 2, at ”fravær” skal forstås som ”fravær efter denne Inatsisartutlov”. Af bemærkningerne til udkastet fremgår det, at ”fravær” hermed omfatter perioder, hvor personen ikke har været på arbejde, fordi vedkommende har været på orlov, samt gravides fravær efter udkastets §§ 4-6. Disse bestemmelser findes i udkastets kapitel 1.

Instituttet anbefaler, at:

- Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet præciserer i udkastets § 24, stk. 3, nr. 2, og § 41, stk. 2, nr. 2, at der med ”fravær” menes fravær efter udkastets kapitel 1.”

Svar: Delvist indarbejdet. § 24, stk. 3, nr. 2, og § 41, stk. 2, nr. 2 er nu ændret, således at orlov efter denne Inatsisartutlov også er omfattet.

”ØREMÆRKET BARSEL

Det fremgår af udkastets § 12, at forældrene tilsammen har ret til forældreorlov i indtil 21 uger.

Det fremgår af det medsendte høringssvarsnotat af 1. november 2019, side 12, at Ligestillingsrådet påpeger behovet for at fremme et princip om øremærket orlov til hver forælder for derved at modvirke en kønsbetinget forskel i beskæftigelsesfrekvensen.

Instituttet bemærker, at Sverige, Norge, Island og EU har øremærket en betydelig del af forældreorloven til faderen eller medmoderen. En sådan øremærkning kan medvirke til en mere ligelig fordeling af orloven og dermed på sigt kønsligestilling på området.

Instituttet anbefaler, at:

- Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet overvejer at øremærke en betydelig del af forældreorloven til faderen eller medmoderen.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Forslaget indeholder i forvejen et princip om øremærket orlov til hver af forældrene. Moren har 4 ugers øremærket orlov før fødslen og 15, henholdsvis 19 ugers, øremærket orlov efter fødslen, og faren eller medmoren har 3 ugers øremærket orlov, som skal afholdes inden for de første 15, henholdsvis 19, uger efter barnets fødsel.

Forældreorloven er ikke øremærket med henblik på at give forældrene mest mulig frihed og fleksibilitet.

”ADGANG TIL OPLYSNINGER FRA BARSELSFONDEN

Det fremgår af udkastets § 39, stk. 2, at ”Naalakkersuisut har ret til at få adgang til alle oplysninger i barselsfonden, som Naalakkersuisut vurderer relevante for udførelse af tilsynet, herunder personfølsomme oplysninger og interne dokumenter”.

Instituttet bemærker, at det ikke af hverken udkastet til bestemmelsen eller af bemærkningerne dertil fremgår, at udleveringen og behandlingen af disse oplysninger skal overholde reglerne i anordning nr. 1238 af 14. oktober 2016 om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

Instituttet anbefaler, at:

- Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet i bemærkningerne til udkastets § 39, stk. 2, tilføjer, at indhentningen og udleveringen af oplysninger skal gøres i overensstemmelse med reglerne i anordning nr. 1238 af 14. oktober 2016 om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.”

Svar: Ikke indarbejdet, da henvisning til, at anden lovgivning skal følges strider mod lovtekniske retningslinjer.

6. Grønlandske Advokater

”Supplerende høring vedrørende forslag til Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption

På vegne af Nunatsinni Advokatit - Grønlandske Advokater fremsendes herved bemærkninger til ovennævnte lovforslag. Det foreslås, at der indsættes et stk. 3, jf. umiddelbart nedenfor, under henvisning til et ønske om en tydeligere formulering for så vidt angår bortfald af orlov i forbindelse med genoptagelse af arbejde eller uddannelsesforløb.

§ 19. Hvis orloven efter §§ 3, 7, 9 eller 12 afbrydes, bortfalder den resterende orlov.

Stk. 2. Orloven betragtes som afbrudt, såfremt arbejde eller uddannelsesforløb genoptages eller påbegyndes, uden at den anden forælder begynder orlov i umiddelbar tilknytning hertil.

Stk. 3 Orloven betragtes ikke som afbrudt under de sidste 4 uger af forældreloven efter § 12, hvis en person efter aftale med arbejdsgiveren helt eller delvist har genoptaget arbejdet, jf. § 13.”

Svar: Delvist indarbejdet. Der er tilføjet et stk. 3., som lyder som følger:

” Stk. 3. Orloven betragtes ikke som afbrudt, såfremt en person helt eller delvist genoptager arbejdet efter § 13.”

7. Kommuneqarfik Sermersooq

” Høringssvar – forslag til Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption

Generelle bemærkninger

Kommuneqarfik Sermersooq takker for muligheden for at give et høringssvar.

Kommunen bakker op om bedre og tidssvarende muligheder for orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption for alle.

Selvstyrets ”Bemærkninger til lovforslaget”

Der er mange sproglige fejl i bemærkningerne til lovforslaget. Derfor anbefaler kommunen, at der læses omhyggelig korrektur på bemærkningerne.

I bemærkningerne til § 24 fremgår det fejlagtigt, at medlemmer af kommunalbestyrelsen ikke kan bevilges barsel med vederlag ved graviditet, fødsel og adoption. Det må bero på en fejl, jf. § 56 stk. 8 i den kommunale styrelseslov. Her fremgår det helt tydeligt, at medlemmer af kommunalbestyrelsen kan bevilges orlov uden tab af vederlag ved graviditet, barsel og adoption.”

Svar: Indarbejdet.

Bemærkningerne til § 24 er tilrettet, således at det fremgår at medlemmer af kommunalbestyrelsen er berettiget til orlov uden tab af vederlag ved graviditet, barsel og adoption.

”Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Tilføjelse af en bestemmelse.

Forvaltningen ønsker, at det eksplicit fremgår, at kommunen kan indhente relevante oplysninger hos andre offentlige myndigheder, herunder barselsfonden, samt private arbejdsgivere for fx at kontrollere om den givne beregning/udbetaling af barselsdagpenge er korrekt samt, at der ikke sker dobbeltudbetaling af ydelser.”

Svar: Delvist indarbejdet.

Der er tilføjet en hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder til vurdering af, om der er forhold, der gør, at modtageren af barselsdagpenge ikke længere er berettiget til at modtage barselsdagpenge.

Der er ikke givet hjemmel til at kommunen indhenter oplysninger fra private arbejdsgivere eller fra barselsfonden.

Det skal hertil bemærkes, at barselsfonden ikke vil være en offentlig myndighed. Barselsfonden vil alene skulle behandle refusionssager fra arbejdsgiverne. Der vil således ikke være noget aftaleforhold mellem lønmodtagere og barselsfonden.

”§ 15, nr. 3

- En uddybning af ”der foreligger særlige omstændigheder”. Hvad er en særlig omstændighed?
- Kom gerne med eksempler i bemærkningerne eller en kommende vejledning.”

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning. En nærmere beskrivelse vil indgå i arbejdet med udarbejdelse af vejledning.

”§ 25, stk. 1.

- Sproglig bemærkning; tilføjelse af ordet ”skal”: ”Den udbetalte løn, jf. § 24, skal som minimum udgøre...”

Svar: Indarbejdet.

”§ 47

- Sproglig bemærkning: Bestemmelsen kan fremstå unødigt snørklet.
- Forslag:

- Brug ordet orlovshaver i stedet for ”ansøger om barselsdagpenge”, ligesom i § 46, så sprogbrugen bliver mere enkel, konsekvent og gennemgående.

Svar: Ikke indarbejdet. ”Orlovshaver” er dog ikke anvendt, da der også kan ydes barselsdagpenge både ved orlov og fravær efter loven.

8. PPK/ Den Grønlandske Jordemoderforening

”Kommentar til Supplerende høring vedrørende ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel, og adoption

Supplerende kommentarer fra Ernisussiortut Kattuffiat.

§ 3 Moren ret til orlov bør starte 6-8 uger før forventet termin. EK’s erfaring er at de gravide er yderst belastet i graviditeten og at det er svært for gravide at få arbejdsgiver til at tilpasse arbejdet efter den gravides behov. Det er vores erfaring at gravide må sygemeldes, opgiver at arbejde, oplever mange plukkeveer, ses ved jordemoderen pga truende for tidlig fødsel, forhøjet BT mm. Dette er en stress faktor og ikke gavnlige for den gravide eller barnet. Desuden er graviditeten en tid til forandring, den gravide er modtagelig for ændring i livsstil mm, dette bør imødekommes med frihed til at ”byggerede, klargør til forældreskabet mentalt og med frihed til at deltage i tiltag som MANU, forældreforberedelse uden løntræk.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Inatsisartut har på efterårssamlingen 2018 besluttet at forlænge forældreorloven med 4 uger og efterfølgende på forårssamlingen 2019 besluttet af forlænge orloven før fødsel med 2 uger. Forlængelserne af orlovsperioden er således politisk besluttet, og det er disse 2 forlængelser, der er afsat penge til.

Bemærkningen vedrørende forældreforberedelsen vil blive taget med i overvejelserne i det videre arbejde.

Fravær i forbindelse med forældreforberedelse forventes dog aftalt mellem lønmodtager og arbejdsgiver, på samme måde som fravær i forbindelse med graviditetsundersøgelser m.v.

”§ 3 Faren eller medmors ret til 3 ugers sammenhængende orlov, bør gøres fleksibel således, at parret selv kan beslutte hvornår det er i familiens tav at være anvende orloven eller dele ugerne op efter behov.”

Svar:

Farens eller medmoderen orlov efter § 7 er fleksibel, således at faren eller medmoderen har ret til 3 ugers orlov inden for barnets første 15 uger. Det er således op til forældrene selv at beslutte, hvornår faren eller medmoderens 3 uger skal anvendes.

Med forslaget får forældrene mulighed for at tilrettelægge de sidste 4 uger af forældreorloven fleksibelt, ved enten at strække perioden over længere tid, eller ved at udskyde alle eller nogle af ugerne til senere. Dette vil dog ikke gælde for den orlovsperiode, der er øremærket til enten faren eller moren. Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med den videre implementeringen af loven.

”§ 11 Plejefamilier bør bevilliges orlov ifm med anbringelse af barn. Dette bør ikke afhænge af en kommunal bevilling. Orloven bør afspejle barnets alder. Således at barnet sikres omsorgspersoners nærvær i lighed med alle andre nyfødte og børn. Plejebørn må anses som særlig udsatte og dermed mere krævende. Børnene har brug for beskyttelse og en tryk start i deres nye hjem. Børnes behov bør tilgodeses med at plejeforældrene gives orlov svarende til barnet behov, fx bør plejeforældrene ved en modtagelse af en nyfødt have ret til 15/3 ugers barselsorlov og med samme ret til op til 21 ugers forældreorlov i forlængelse heraf.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Reglerne om orlov i forbindelse med anbringelse af børn i pleje findes i dag i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 26. februar 2010 om orlov ved plejeanbringelse af et barn. Bekendtgørelsen giver mulighed for at vurdere behovet for orlov, ikke kun på baggrund af barnets alder, men også på baggrund af barnets behov.

Bekendtgørelsen vil blive revideret, men der er ikke tiltænkt nogle materielle ændringer.

”§ 19 Farens og medmors bør også have ret til forlængelse af orlov ifm barns indlæggelse.”

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer.

”§ 19 I forhold til §19 og §13 er det utydeligt ift fleksibel forældreorlov. §13 står der at man kan opstarte arbejde mm indenfor de sidste 4 uger og gennem de sidste uger indtil barnet fylder 5. I §19 står der at den resterende orlov bortfalder hvis orloven afbrydes uden den anden part overtager orloven i forlængelse.”

Svar: Der er i § 19 tilføjet et stk. 3., som lyder som følger:

” Stk. 3. Orloven betragtes ikke som afbrudt, såfremt en person helt eller delvist genoptager arbejdet efter § 13.”

”§ 35 Kunne man forestille sig at bestyrelse medlemmer der skal rejse for at deltage i bestyrelsesmøder kunne deltage via en skype forbindelse eller lignede?”

Svar: Ja. Udgifterne til barselsfonden skal holdes så lave som muligt.

”§42 stk3 Man bør optjene ret til feriepenge under barsel på dagpenge”

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer.

”§ 46 jvf sidste kommentar, det virker yderst urimeligt at man ikke kan optjene feriepenge under udbetaling af barsels dagpenge, for yderligere, at få frataget barsels dagpenge, såfremt man få udbetalt feriegodtgørelse i samme periode. Dvs at familier med små børn, med massiv behov for feriedage (både til samvær i familien, men også til at være sammen med barnet ift med sygedage uden at miste løn) ikke har en chance for året efter hverken at holde ferie eller ”gemme” feriegodtgørelsen til økonomisk støtte ved tab af løn ifm afholdelse af ferie eller barns sygdom.”

Svar: Retten til barselsdagpenge er knyttet til tab af indtægt. En orlovshaver, der er berettiget til løn eller anden kompensation i hele orlovsperioden, vil ikke være berettiget til dagpenge.

Det skal dog bemærkes, at efter ferieloven vil fravær på grund af barsel sidestilles med beskæftigelse i forhold til optjening af ferie. En lønmodtager på barsel vil således stadig optjene ret til ferie.

En lønmodtager, der ikke kan afholde ferie på grund af barsel, kan herudover overføre ferien til året efter, såfremt lønmodtageren ikke har skiftet arbejdsplads.

En nærmere beskrivelse vil indgå i arbejdet med udarbejdelse af vejledning.

9. GE

”Helt generelt er GE positiv over forslaget. GE har kun enkelte følgende bemærkninger:

Ad § 19.

Det er GE´s vurdering, at bestemmelsen bør præcisere, at orloven ikke afbrydes ved deltagelse i undervisning i begrænset omfang, som det fremgår af bemærkninger. Som det er beskrevet nu er det at lovgive i bemærkningerne”

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer.

Der er ikke tiltænkt materielle ændringer vedrørende afbrydelse af orlov. Det er departementets holdning, at de eksempler, der fremgår af bemærkningerne, alene er

eksempler til brug for fortolkning, og derfor ikke kan betegnes som lovgivning i bemærkningerne.

”Ad § 24, stk.3

Som GE læser bestemmelsen, er det beskrevet, at der skal ses bort fra fravær (grundet 1-6) ved beregningen af antal timer lønmodtager har været beskæftiget. Det må betyde at timer skal tælles med i situationer 1-6. Hvorimod det af bemærkningerne klart fremgår, at disse timer ikke tælles med.

GE skal opfordre til at indledningen i stk. 3 om formuleres.”

Svar: Indarbejdet.

Bestemmelsen er nu tydeliggjort i det formuleringen ” I opgørelsen, jf. stk. 2, ses bort fra arbejdsfrie perioder, der skyldes:” er erstattet af formuleringen ”I opgørelsen, jf. stk. 2, fratrækkes ikke arbejdsfrie perioder, der skyldes:”

”Ad § 27

I de indledende bemærkninger til § 27 står der at der ikke ydes refusion til lønmodtagere, der har løn under fraværet efter kapitel 1. Private arbejdsgivere der i henhold til overenskomsterne er forpligtiget til at aflønne medarbejdere på barselsorlov, skal også have refusion fra den private barselsfonden. ”

Svar: Bemærkningerne til § 27 er nu omformuleret, så det fremgår tydeligt, at en privat arbejdsgiver er berettiget til at få refusion for løn udbetalt under orlov, uanset om lønmodtageren er omfattet af en overenskomst eller ej.

Samtidig er det gjort tydeligt, at løn udbetalt under fravær, som ikke omfatter orlov, ikke giver ret til refusion. Dette skyldes at forslaget ikke forpligter arbejdsgivere til at udbetale løn under disse perioder.

Eksempelvis forpligter forslaget ikke en arbejdsgiver til at udbetale løn under fravær på grund af komplikationer i graviditeten, jf. § 5. En arbejdsgiver, der udbetaler løn til en lønmodtager, der har ret til løn i henhold til overenskomst, vil ikke kunne få refusion for fraværperioden.

”Det fremgår videre at lønudgifter defineres som de indkomster, der efter landstinglov om indkomstskat anses for A-indkomst eller B-indkomst, og som er indtjent i et lønmodtagerforhold i arbejdsretlig forstand.

Det giver ikke mening, at arbejdsgiveren skal have refusion for fri telefon eller fri bil oms er B-indkomst.

Grundlønnen bør defineres som grundløn, personlig tillæg og arbejdsgiver betalt pension eller akkord/provisionslønnede.

Arbejdsgiveren er med den nugældende lov forpligtiget til at betale feriegodtgørelse selv om medarbejderen har fået dagpenge fra det offentlige. Den del bør vel heller ikke medregnes i refusionen.”

Svar: Indarbejdet.

Definitionen af lønudgifter er nu formuleret som følger ”Lønudgifter defineres omfatter grundløn, personlig tillæg, arbejdsgiverbetalt pension, akkordløn og provisionsløn”

”Ad § 34

Det bør overvejes at der enten i bestemmelsen eller i det mindste at det fremgår af bemærkningerne, at bestyrelsen i en periode kan henlægge sekretariatet til selvstyret.”

Svar: Ikke indarbejdet

Den nuværende formulering udelukker ikke, at bestyrelsen og Selvstyret kan aftale, at Selvstyret i perioder yder sekretariatsbistand til bestyrelsen.